

ΑΘΗΝΑ 27/10/2009

ΠΡΟΤΑΣΗ ΓΙΑ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

ΡΥΘΜΙΣΗ ΧΡΕΩΝ ΥΠΕΡΧΡΕΩΜΕΝΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

Άρθρο 1

Πεδίο Εφαρμογής

1. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου ρυθμίζουν τις προϋποθέσεις ρύθμισης και απαλλαγής των φυσικών προσώπων από χρέη που δεν προέρχονται από την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας. Χρέη που προέρχονται από περιορισμένη σε έκταση επαγγελματική δραστηριότητα που δεν προσδίδει στον οφειλέτη την εμπορική ιδιότητα μπορούν ομοίως να υπαχθούν στη διαδικασία του παρόντος νόμου. Εξαιρούνται τα πρόστιμα, οι χρηματικές ποινές και οι εισφορές προς ασφαλιστικούς οργανισμούς.
2. Προϋπόθεση υπαγωγής του οφειλέτη στις διατάξεις του παρόντος νόμου είναι η οριστική ή επαπειλούμενη μη δόλια μόνιμη αδυναμία πληρωμής των ληξιπρόθεσμων χρηματικών οφειλών του.
3. Με την επιφύλαξη των κατωτέρω διατάξεων, εφαρμόζονται αναλόγως και στην διαδικασία αυτή οι διατάξεις του Πτωχευτικού Κώδικα.
4. Απαλλαγή του οφειλέτη από τα χρέη του σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος μπορεί να γίνει μόνο μία φορά.

Άρθρο 2

Διαδικασία εξωδικαστικού συμβιβασμού

Προϋπόθεση για την υποβολή αίτησης ενώπιον του αρμοδίου δικαστηρίου ρύθμισης και απαλλαγής από τα χρέη αποτελεί η πραγματοποίηση εκ μέρους του οφειλέτη κατά το τελευταίο εξάμηνο πριν την υποβολή της αίτησης προσπάθειας για την επίτευξη εξωδικαστικού συμβιβασμού με τους πιστωτές, η οποία να αποδεικνύεται εγγράφως με τη βεβαίωση της περ. α της πρώτης παραγράφου του άρθρου 4 του παρόντος νόμου και να έχει αποβεί άκαρπη.

Άρθρο 3

Αρμόδιο δικαστήριο - Διαδικασία

Αρμόδιο δικαστήριο είναι το Ειρηνοδικείο στην περιφέρεια του οποίου ο οφειλέτης έχει την κυρία κατοικία του άλλως τη διαμονή του, το οποίο δικάζει κατά τη διαδικασία της εκουσίας δικαιοδοσίας.

Άρθρο 4

Σχέδιο Διευθέτησης Οφειλών

1. Για την έναρξη της διαδικασίας απαλλαγής από τα χρέη ο οφειλέτης καταθέτει αίτηση στον γραμματέα του κατά τόπον αρμόδιου, σύμφωνα με το προηγούμενο άρθρο Ειρηνοδικείου. Με την αίτηση ή εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την υποβολή της ο οφειλέτης προσκομίζει:

α) Βεβαίωση Συνηγόρου του Καταναλωτή, Ένωσης Καταναλωτών, δικηγόρου ή άλλου δημόσιου ή ιδιωτικού φορέα που συντρέχει τους καταναλωτές σε ζητήματα υπερχρέωσης, από την οποία να προκύπτει η πραγματοποίηση της προσπάθειας εξωδικαστικού συμβιβασμού του άρθρου 2 και η αποτυχία αυτής και στην οποία να εκτίθεται το σχέδιο συμβιβασμού καθώς και οι λόγοι της αποτυχίας του. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως εγκρίνονται οι αρμόδιοι για την παραπάνω δραστηριότητα φορείς.

β) Κατάσταση της υπάρχουσας περιουσίας και των εισοδημάτων του οφειλέτη από την εργασία του, κατάσταση των πιστωτών, με τα πλήρη στοιχεία και τις διευθύνσεις τους και των απαιτήσεών τους, κατά κεφάλαιο και τόκους και υπεύθυνη δήλωση του οφειλέτη για την ακρίβεια των παραπάνω στοιχείων. Σε περίπτωση που δεν περιληφθεί στην παραπάνω κατάσταση πιστωτής και αυτός δεν ενημερωθεί, η απαίτησή του δεν επηρεάζεται από την πορεία της παρούσας διαδικασίας. Τα πιστωτικά ιδρύματα υποχρεούνται εντός οκτώ εργασίμων ημερών από την κοινοποίηση σε αυτά αίτησης του οφειλέτη να παραδώσουν αναλυτική κατάσταση των οφειλών του σύμφωνα με τα παραπάνω.

γ) Σχέδιο διευθέτησης οφειλών, σύμφωνο με τα συμφέροντα των πιστωτών, την περιουσία, τα έσοδα και την οικογενειακή κατάσταση του οφειλέτη.

2. Σε περίπτωση μη υποβολής των απαιτούμενων στοιχείων, το δικαστήριο διατάσσει την υποβολή τους εντός ενός μηνός, μετά την άπρακτη πάροδο του οποίου η αίτηση θεωρείται ανακληθείσα.

3. Η διαδικασία εξέτασης της αιτήσεως ρύθμισης ή απαλλαγής από τα χρέη σύμφωνα με το άρθρο 5 του παρόντος νόμου αναστέλλεται μέχρι την έκδοση απόφασης από το δικαστήριο για την επιβεβαίωση του σχεδίου διευθέτησης των οφειλών. Η απόφαση αυτή εκδίδεται το αργότερο μέσα σε τέσσερις μήνες από την υποβολή της αίτησης, εκτός αν το δικαστήριο κρίνει, μετά από ακρόαση του οφειλέτη ότι το σχέδιο δεν πρόκειται να γίνει δεκτό, οπότε διατάσσει τη συνέχιση της διαδικασίας, μη εφαρμοζομένων στην περίπτωση αυτή των επόμενων παραγράφων του παρόντος άρθρου.

4. Ο οφειλέτης κοινοποιεί αντίγραφα της αίτησης, της κατάστασης της υπάρχουσας περιουσίας και των εισοδημάτων του οφειλέτη και του σχεδίου διευθέτησης των οφειλών στους πιστωτές, με την πρόσκληση του δικαστηρίου να λάβουν θέση εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός μηνός για το προτεινόμενο σχέδιο διευθέτησης των οφειλών. Εφόσον συντρέχουν στο πρόσωπο του οφειλέτη οι προϋποθέσεις της πρώτης παραγράφου του άρθρου 194 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ο αρμόδιος Ειρηνοδίκης μπορεί να αναθέσει την κοινοποίηση των παραπάνω εγγράφων στη Γενική Γραμματεία Καταναλωτή του Υπουργείου Ανάπτυξης. Από την κοινοποίηση της αίτησης αναστέλλονται αυτοδικαίως όλα τα ατομικά καταδικαστικά μέτρα των πιστωτών κατά του οφειλέτη προς ικανοποίηση ή εκπλήρωση των απαιτήσεών τους. Οι πιστωτές μπορούν να συμφωνήσουν ή να διαφωνήσουν ή να προτείνουν τροποποιήσεις του σχεδίου. Με την πάροδο απράκτου της προθεσμίας αυτής, τεκμαίρεται ότι ο

πιστωτής συμφωνεί με το σχέδιο ρύθμισης των οφειλών. Στην πρόσκληση γίνεται μνεία για τη συνέπεια αυτή.

5. Μετά την πάροδο της μηνιαίας προθεσμίας αξιολόγησης της προηγούμενης παραγράφου, ο οφειλέτης μπορεί, εντός αποκλειστικής προθεσμίας που τάσσει το δικαστήριο, να επιφέρει μεταβολές στο αρχικό σχέδιο, προκειμένου να επιτευχθεί ομοφωνία όλων των πιστωτών. Οι πιστωτές ενημερώνονται για τις παραπάνω μεταβολές και καλούνται να λάβουν θέση επί του σχεδίου, όπως πλέον διαμορφώνεται. Η παράγραφος 4 εφαρμόζεται αναλόγως.

6. Αν κανένας πιστωτής δεν προβάλει αντιρρήσεις στο σχέδιο ρύθμισης ή αν συγκατατεθούν όλοι σε αυτό, θεωρείται ότι ο συμβιβασμός έχει γίνει αποδεκτός. Το δικαστήριο επιβεβαιώνει το παραπάνω με απόφαση του, οπότε η αίτηση για την απαλλαγή από τα χρέη θεωρείται ανακληθείσα.

7. Σε περίπτωση μη ένταξης στο σχέδιο διευθέτησης των οφειλών απαίτησης πιστωτή στον οποίο κοινοποιήθηκε το σχέδιο, η απαίτηση θεωρείται αποσβεσθείσα αν ο πιστωτής δεν αναγγείλει και αυτή την απαίτηση εντός της προθεσμίας της παραγράφου 4.

8. Αν συγκατατίθενται στο σχέδιο περισσότεροι από τους μισούς πιστωτές, με απαιτήσεις που υπερβαίνουν το ήμισυ του συνολικού ποσού των απαιτήσεων, το πτωχευτικό δικαστήριο, μετά από αίτηση του οφειλέτη ή κάποιου από τους πιστωτές, υποκαθιστά τη συγκατάθεση πιστωτή που αντιτίθεται στο συμβιβασμό, αφού προηγηθεί ακρόαση αυτού, στην οποία εκθέτει τους λόγους για τους οποίους αρνείται να συγκατατεθεί. Στην περίπτωση αυτή θεωρείται ότι επήλθε ο συμβιβασμός και η αίτηση για την απαλλαγή από τα χρέη θεωρείται ομοίως ανακληθείσα.

9. Η υποκατάσταση της συγκατάθεσης του πιστωτή δεν μπορεί να γίνει όταν:

α) η απαίτηση του πιστωτή που αντιτίθεται δεν ικανοποιείται στο βαθμό που ικανοποιούνται οι λοιπές απαιτήσεις ή

β) σε περίπτωση εφαρμογής του σχεδίου, ο πιστωτής που αντιτίθεται είναι βέβαιο ότι θα περιέλθει σε δυσμενέστερη οικονομικά θέση από αυτή στην οποία θα περιερχόταν σε περίπτωση έναρξης της διαδικασίας απαλλαγής από τα χρέη.

10. Την απόφαση υποκατάστασης μπορούν να προσβάλουν ο οφειλέτης και ο πιστωτής του οποίου η συγκατάθεση υποκαθίσταται.

11. Οι πιστωτές δεν έχουν απαίτηση κατά του οφειλέτη για τα έξοδα και δαπάνες που υποβάλλονται με βάση το σχέδιο συμβιβασμού.

12. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως δύναται να εκδίδονται υποδείγματα των απαιτούμενων πιστοποιητικών, καταλόγων και σχεδίων διευθέτησης των οφειλών με σκοπό την απλοποίηση της διαδικασίας και τη διευκόλυνση της αξιοποίησής της.

Άρθρο 5

Διαδικασία ρύθμισης και απαλλαγής από τα χρέη

1. Αν εκδηλωθούν αντιρρήσεις κατά του σχεδίου ρύθμισης οφειλών και δεν υποκατασταθούν κατά τη

διαδικασία της παραγράφου 8 του άρθρου 4, η διαδικασία ρύθμισης και απαλλαγής από τα χρέη ξεκινά από την ημερομηνία της αίτησης, ημερομηνία από την οποία παύουν να εκτοκίζονται τα χρέη του οφειλέτη. Το δικαστήριο ελέγχει αυτεπαγγέλτως αν πληρούνται οι προϋποθέσεις για ρύθμιση και απαλλαγή χρεών.

2. Αν τα περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη και τα προσδοκώμενα εισοδήματα είναι επαρκή σε σχέση με τον αριθμό των πιστωτών και το ύψος των απαιτήσεών τους, μπορεί το δικαστήριο να περιοριστεί σε ρύθμιση των οφειλών που υφίσταντο κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης με την εξόφλησή τους, προβλέποντας περίοδο χάριτος που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία έτη με επιτόκιο ενήμερης οφειλής, και να διατάξει την ολοκλήρωση της διαδικασίας. Το δικαστήριο μπορεί να ανακαλέσει ή να τροποποιήσει την απόφαση αυτή οποτεδήποτε μετά από αίτηση του οφειλέτη ή και του πιστωτή εφόσον δεν εξυπηρετείται η ρύθμιση.

3. Εάν τα περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη δεν είναι κατά την προηγούμενη παράγραφο επαρκή, το δικαστήριο, λαμβάνοντας υπόψη τα εισοδήματα του οφειλέτη από την εργασία του και σταθμίζοντας αυτά με τις βιοτικές ανάγκες του ιδίου και των προστατευόμενων μελών της οικογένειάς του, τον υποχρεώνει να καταβάλλει κάθε μήνα για χρονικό διάστημα από 3 έως 5 έτη ορισμένο ποσό για την ικανοποίηση των απαιτήσεων των πιστωτών του. Η καταβολή του ποσού αυτού γίνεται απευθείας στους πιστωτές του οφειλέτη. Σε κάθε περίπτωση, μέχρι τη λήξη της ανωτέρω περιόδου, πρέπει να έχει εξοφληθεί ποσοστό τουλάχιστον δέκα επί τοις εκατό των συνολικών οφειλών του, στο ύψος που αυτές ανέρχονταν κατά την ημερομηνία της υποβολής της αίτησης του άρθρου 4. Με την πάροδο του ανωτέρω χρονικού διαστήματος και εφόσον ο οφειλέτης ανταποκριθεί στους όρους που έχει θέσει το δικαστήριο, αυτό, με αίτηση του οφειλέτη που κοινοποιείται και στους πιστωτές κηρύσσει την απαλλαγή του από τα χρέη του, με την επιφύλαξη της παραγράφου 3 του άρθρου 6 του παρόντος νόμου.

4. Με αίτηση του οφειλέτη ή πιστωτή μπορεί να τροποποιείται η ανωτέρω απόφαση ως προς το ύψος των μηνιαίων καταβολών, εφόσον τούτο δικαιολογείται από μεταγενέστερα γεγονότα ή μεταβολές της περιουσιακής κατάστασης και των εισοδημάτων του οφειλέτη.

5. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, ιδίως σε περιπτώσεις χρόνιας ανεργίας, σημαντικών προβλημάτων υγείας, εισοδήματος που δεν επαρκεί για την κάλυψη στοιχειωδών βιοτικών αναγκών, είναι δυνατός ο προσδιορισμός χαμηλότερων ή και μηδενικών καταβολών, ακόμη κι αν δεν προκύπτει κατ' αυτόν τον τρόπο η εξόφληση του ποσοστού της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου. Το Δικαστήριο δύναται να επανεξετάζει κάθε οκτώ μήνες, ή και νωρίτερα αυτεπαγγέλτως ή μετά από αίτηση του οφειλέτη ή πιστωτή, την εξακολούθηση της συνδρομής των παραπάνω προϋποθέσεων.

Άρθρο 6

Ορισμός συνδίκου -Προστασία κύριας κατοικίας

1. Ο σύνδικος ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 63 Πτωχευτικού Κώδικα για τις περιπτώσεις που υπάρχει ρευστοποιήσιμη περιουσία, η εκποίηση της οποίας κρίνεται απαραίτητη για την ικανοποίηση των πιστωτών, ή το κρίνει σκόπιμο το δικαστήριο για την παρακολούθηση, εκτέλεση και τήρηση των όρων

και υποχρεώσεων που τίθενται σύμφωνα με το προηγούμενο άρθρο για απαλλαγή του οφειλέτη από χρέη ή την εξασφάλιση των συμφερόντων των πιστωτών. Ως σύνδικος μπορεί να ορίζεται και πρόσωπο από τον κατάλογο των πραγματογνωμόνων του άρθρου 371 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

2. Πιστωτές των οποίων η απαίτηση διασφαλίζεται με εμπράγματη ασφάλεια, ικανοποιούνται προνομιακά από την πώληση του πράγματος.

3. Ο οφειλέτης μπορεί με το σχέδιο εκκαθάρισης να ζητήσει την εξαίρεση της ρευστοποίησης ή εκπλειστηριασμού ακινήτου που χρησιμεύει ως κύρια κατοικία του εφόσον δεν υπερβαίνει σε έκταση το προβλεπόμενο από τις ισχύουσες διατάξεις όριο αφορολόγητης απόκτησης πρώτης κατοικίας, προσαυξανόμενο κατά είκοσι επί τοις εκατό. Στην περίπτωση αυτή το δικαστήριο ρυθμίζει την ικανοποίηση απαιτήσεων των πιστωτών, πέραν αυτών που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του προηγούμενου άρθρου, μέχρι συνολικό ποσόν που ανέρχεται στο ογδόντα πέντε επί τοις εκατό της εμπορικής αξίας του ακινήτου, όπως αυτή αποτιμάται κατά την κρίση του δικαστηρίου. Η ρύθμιση μπορεί να προβλέπει περίοδο χάριτος για όσο διαρκεί η αποπληρωμή του υπολοίπου των οφειλών σύμφωνα με την παράγραφο 3 του προηγούμενου άρθρου. Η εξυπηρέτηση της οφειλής γίνεται με επιτόκιο που δεν υπερβαίνει αυτό της ενήμερης οφειλής ή το μέσο επιτόκιο στεγαστικού δανείου με κυμαινόμενο επιτόκιο που ίσχυε σύμφωνα με το στατιστικό δελτίο της Τράπεζας της Ελλάδος κατά τον τελευταίο μήνα για τον οποίο υφίσταται μέτρηση, αναπροσαρμοζόμενο με επιτόκιο αναφοράς αυτό των Πράξεων Κύριας Αναχρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Για τον προσδιορισμό της περιόδου τοκοχρεολυτικής εξόφλησης της κατά τα παραπάνω οριζόμενης συνολικής οφειλής συνυπολογίζεται η διάρκεια των συμβάσεων δυνάμει των οποίων χορηγήθηκε η πίστωση, σε κάθε δε περίπτωση δεν μπορεί να υπερβαίνει τα είκοσι έτη. Οι απαιτήσεις εντάσσονται στην παραπάνω ρύθμιση και ικανοποιούνται κατά τη τάξη εξασφάλισης. Μη τήρηση των υποχρεώσεων της παρούσας παραγράφου επιτρέπει στον πιστωτή την έναρξη διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης.

Άρθρο 7

Καθήκον ειλικρινούς δήλωσης περιουσιακών στοιχείων και εισοδημάτων

1. Ο οφειλέτης που αιτείται την υπαγωγή στις διατάξεις του παρόντος νόμου οφείλει να προβαίνει σε ειλικρινή δήλωση των περιουσιακών στοιχείων και εισοδημάτων. Παράβαση από δόλο ή από βαριά αμέλεια της υποχρέωσης αυτής έχει ως συνέπεια μετά από αίτηση οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον τη μη έγκριση του σχεδίου εκκαθάρισης κατά το άρθρο 5 του παρόντος νόμου και την έκπτωση από τη ρύθμιση και απαλλαγή των χρεών. Η αίτηση αυτή μπορεί να υποβληθεί μέχρι και δύο έτη μετά την κήρυξη της απαλλαγής του οφειλέτη από τα χρέη.

2. Ο οφειλέτης οφείλει να επιτρέπει στους πιστωτές πρόσβαση σε στοιχεία που απεικονίζουν την οικονομική του κατάσταση και τα τρέχοντα εισοδήματά του. Παράβαση της υποχρέωσης αυτής μπορεί κατά την κρίση του Δικαστηρίου να επιφέρει την απόρριψη της αίτησης ρύθμισης και απαλλαγής από τα χρέη.

Άρθρο 8

Επιτρεπτός χρόνος τήρησης και χρήσης δεδομένων

Ο χρόνος τήρησης και χρήσης από τα πιστωτικά ιδρύματα ή τρίτους ή χάριν αυτών δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς που αναφέρονται στην παραπάνω διαδικασία δεν μπορεί να υπερβαίνει το χρονικό διάστημα τριών ετών από τη λήξη της ρύθμισης των χρεών ή των πέντε ετών από την κήρυξη της απαλλαγής από τα χρέη.